

Evenals de Moskeezwaluw nestelt ook de Palmgierzwaluw in bomen en wel in de diverse soorten palmen, waar hij in de dode afhangende bladeren broedt. Deze gierzwaluw is de slankste onder zijn soortgenoten en erg sierlijk zoals hij als een sikkeltje door de lucht scheert.

De Kleine Gierzwaluw is een soort met een recht afgesneden staart en een witte stuit, die onder veranda's en dakranden nestelt, waar hij zijn nest van klei, veertjes en pluis zoals kapok onder de daken kleeft. Dit is in Afrika de typische gierzwaluw met de roepende jongen op de warme avonden, zoals hier in Noordwijk op warme zomeravonden de Gierzwaluw te horen is.

Maar om op de gewone zwaluwen terug te komen, denk ik aan een paar vreemd gekleurde soorten, die in Rwanda algemeen waren, zoals de Witkopzwaluw, een soort die een beetje vleermuisachtig vliegt en waarbij het mannetje zeer in het oog valt door zijn spierwitte kop.

Een dan is er ook een pikzwarte kleine zwaluwsoort, die alleen te zien was in de oerwouden boven de 2200 meter.

Een andere soort is de Gestreepte Zwaluw, een erg mooi gekleurd vogeltje met een rode kop en stuit en een gestreepte buik, die ook onder de dakrand van mijn huis broedde in een nest dat gebouwd was door de Roodstuitzwaluw. Dit nest lijkt op het nest van een Huiszwaluw, maar was voorzien van een lange slurfachtige ingang.

Bij een andere Roodstuitzwaluw heb ik de 2 jongen goed kunnen zien, want dit nest was voor driekwart afgebroken en de jongen zaten nog in het laatste restje van de nestkom. Deze jongen zijn toch volgroeid en uitgevlogen ondanks het kapotte nest vlak boven een deur die dagelijks werd gebruikt.

De favoriete plaats van de oudervogels was altijd boven in de bananenplanten, waar ze meestal bedrijvig aan het verenpoetsen waren. Deze plaats was in trek bij meerdere vogels, zoals de Muisvogels. Deze Muisvogels zijn zo groot als Spreeuwen, maar hebben een veel langere staart. Zoals de naam al zegt, lijken deze vogels qua kleur op muizen en ook klauteren ze als muizen door de struiken. Het zijn de meest grondige vernielers en dieven van de groentetuinen en in de praktijk bleek meestal, dat ik de kool en sla uitsluitend voor de Muisvogel geplant had. Zelfs de vruchten kregen geen kans om te rijpen met deze rovers in de tuin. Gelukkig hebben zij ook hun natuurlijke vijanden o.a. de uilen, die niet alleen voor hen, maar ook voor mij persoonlijk gevaarlijk bleken te zijn.

Een "ingrijpende" gebeurtenis bewees dit.

Op een dag, zoekend naar braakballen, liep ik per ongeluk langs het grondnest van een uil, waarop ik opmerkzaam word gemaakt door één van de oudervogels, die eerst geluidloos rakelings over mijn hoofd vloog en de tweede keer zijn nagels in mijn achterhoofd plantte. Ik heb de braakballen toen maar tot na de broedtijd laten liggen, want met een Afrikaanse Arenduil valt niet te spotten.

Willem van Duyn

ZEEHONDENPERIKELEN

Bij alle waarnemingen die voor de Noordwijkse kust gedaan worden, konden er in de loop der jaren zeer bijzondere genoteerd worden, maar de zeehond is zo langzamerhand zo hard in aantal teruggelopen, dat een ontmoeting met dit prachtige dier hier tot de zeldzaamheden behoort.

Welnu, vrijdag, 8 september 's middags om 5.00 uur week er één van die regel af en beklom het Noordwijkse strand ter hoogte van hotel "De Baak" om bij nadering van een al te opdringerige fotograaf direct weer zee te kiezen. Echter niet voor lang, want toen een tiental getuigen van dit voorval zich wat meer van de branding verwijderde, ondernam het diertje een tweede poging om aan land te komen. Ervaringen tijdens vroegere wadlooptochten hadden geleerd dat "robber" van nature zeer schuwe dieren zijn en tijdens het rusten op drooggevallen zandplaten al op grote afstand onrustig worden wanneer er mensen naderen.

Gezien de herhaalde pogingen om aan land te komen in het bijzijn van zijn aartsvijand de mens, lag het voor de hand, dat we te doen hadden met een ziek of gewond exemplaar.

Het leek dan ook raadzaam de rob te vangen, waarvoor schoenen en sokken uit moesten om hem vanuit het water te naderen en hem zo de pas af te snijden. Dit gaf geen enkel probleem en van dichtbij waren al enkele verwondingen zichtbaar die het eerder omschreven vermoeden bevestigde. Maar wat nu. Terug in het water was voor het dier niet verantwoord en waar laat je nu zo gauw een zeehond al was het er maar een van nauwelijks een meter lang. Op dat moment kwam Frans Koemans als een geschenk uit de hemel aanlopen. Hij had in de "zuid" met zanen wat garnalen gevangen en was met een tweewielig wagentje weer op weg naar huis. Op een natte jute zak en onder een metalen zeef bracht de heer Koemans de toch behoorlijk agressieve jongeling tot bij de politiepost aan de Noord-Boulevard en vandaar in de jute zak per auto naar het politiebureau.

De eerste gedachte om de zeehond naar Wassenaar te brengen strandde vroegtijdig. Telefonisch gaf het dierenpark aldaar "niet thuis", maar via eindeloos politiegeduld en vele adressen, werd toch iemand bereikt die beloofde het dier de andere morgen op te komen halen en of we de zeehond zolang wat vochtig wilden houden. Er bleef ons niets anders over dan het dier thuis uit te laden en achter het huis wat op verhaal te laten komen. Maar het idee om het dier daar de hele nacht te laten liggen leek niet bepaald gunstig voor de soms naar adem happende stakker.

Nu is het vogelasiel niet bepaald een zeehonden-crêche, maar wie had beter raad. Dus toch Arno Bos maar opgebeld, die adviseerde Lenie 't Hart van de Zeehonden-crêche in Pieterburen om raad te vragen. Hein Verkade zette zich in om het telefoonnummer te bemachtigen, wat via teveel wachtenden voor u, inlichtingen buitenland en een zielig verhaal over zieke zeehondjes op de snelst mogelijke wijze gelukte.

De diagnose die mevr. 't Hart na wat informatie kon stellen, was niet helemaal ongunstig, maar ernstig genoeg om zo snel mogelijk transport te regelen naar Pieterburen. Na wat heen en weer gebel bleek dit per vliegtuig (N.L.M.) van Schiphol naar Eelde te zijn. Daarvoor moest een stevige groentekist, wat gaas en krommen worden georganiseerd en met de jute zak was er zelfs sprake van enig luxe vervoer.

Op de luchthaven aangekomen eiste de inhoud van de groentekist alle aandacht op, vooral de tedere belangstelling van een aantal stewardessen deed het dier haast zichtbaar goed.

In de achterste bagageruimte van de "Friendship" was plaats ingeruimd om de al wat slaperige last te kunnen bergen. Met het verzoek van Mevr. 't Hart aan de stewardess het dier tijdens de vlucht wat vochtig te houden, namen we afscheid. Dat nat houden bleek later noodzakelijk te zijn, daar de koelinstallatie aan boord mankementen vertoonde en de temperatuur naar tropische hoogte steeg.

Bij aankomst op vliegveld Eelde constateerde mevr. 't Hart, kort tevoren uit Pieterburen aangekomen, dat het zeehondje er dankzij de goede zorgen toch gunstig doorheen was gerold, waarop de zeehond (toen bleek het een wijfje te zijn) spontaan met de voornaam van de stewardess "Marijke" werd gedoopt. Al om 11 uur die avond meldde mevr. 't Hart de goede overkomst en de redelijke conditie waarin het diertje verkeerde.

De bemoeienissen van de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming werden nog verder uitgebreid met de belofte f 100,-- over te maken als bijdrage in de kosten ter genezing van Marijke.

Toevalligerwijs moesten we het weekend van 15-16 en 17 september in Leeuwarden zijn, wat er toe leidde, dat het laatste rukje naar Pieterburen er aan werd toegevoegd. Daar bleek Lenie 't Hart afwezig te zijn om 2 inmiddels gezond verklaarde Duitse zeehonden terug te bezorgen. Deze dieren waren vanuit Duitsland aangeboden, voorwaar een erkenning voor de vakmanschap van het team van mensen, te weten de bijna vaste helpster Jifke, vier bij toerbeurt gratis werkende dierenartsen en uiteraard de heer en mevrouw 't Hart.

Marijke had op dat moment bepaald geen last van eenzaamheid, dankzij het gezelschap van nog 16 broers en zusters. Deze waren verdeeld over een vijftal omheinde terrassen met ieder één of zelfs twee bassins, terwijl de meest zwakke onder hen, waarbij Marijke, tevens de beschikking hadden over een batterij infraroodlampen, die onder een eenvoudig dakje op vierpaaltjes waren opgehangen. Juist op het moment van onze aankomst werden de dieren gevoerd, wat bij de oudgedienden geen, maar bij de nieuwkomers erg veel problemen opleverde. Bij de laatste groep waren handen, knieën en hielen amper voldoende om de voorgeschreven hoeveelheid medicamenten en voedsel naar binnen te werken. En dat moet dan viermaal per dag gebeuren, zomer en winter door.

Met een nieuw donateurschap, drie posters en de garantie, dat we tijdig te horen krijgen wanneer Marijke de Waddenzee weer in kon, werd voor de twee maal afscheid genomen van onze kleine vriendin.

Aan de andere zijde van het dorp waren de bouwactiviteiten voor het nieuwe onderkomen van de familie 't Hart met hun dierlijke aanhang duidelijk zichtbaar, wat mogelijk werd gemaakt door een gift uit de Aktie "Geef om de Natuur". Voorwaar een fijne kennismaking met mensen die erg veel geven om de natuur, daar veel, zo niet alle beschikbare vrije tijd voor over hebben.

Namens de Zeehondencreche wordt Frans Koemans bedankt voor zijn hulp en zijn jute zak en Hein Verkade voor zijn telefoontjes en de groentekist.

Giften om deze werkzaamheden te kunnen blijven doen zijn zeer welkom op nr. 884327 t.n.v. Rabo-Bank, Fenrum t.g.v. Zeehondencreche Pieterburen.
Voor donaties inlichtingen bij D.J.Passchier, Egmonderstraat 45, Noordwijk.

D.Passchier

"DE FLORA VAN NOORDWIJK" NADERT VOLTOOIING

Het is lange tijd stil geweest rond de uitgave van de "Flora van Noordwijk". Naar buiten mochten weinig activiteiten merkbaar geweest zijn, doch binnenkamers werd hard gewerkt om deze flora op de geplande tijd te kunnen laten verschijnen. Er werd zo hard gewerkt, dat de uitgave van "De Strandloper" erbij ingeschoten is. De drukker is bijna zover, dat de tekst gedrukt kan worden. De afspraak was, dat de eerste exemplaren eind oktober gereed zouden zijn. Een ideaal cadeau voor Sinterklaas en Kerst.

Als illustratie hoe de "Flora van Noordwijk" er uit gaat zien, vindt u op de pagina hiernaast een bladzijde uit de flora. Deze bladzijde is volkomen willekeurig genomen en moet nog gecorrigeerd worden, maar u krijgt toch een indruk hoe het uiteindelijke resultaat er gaat uitzien. Het gehele boekje omvat ongeveer 150 bladzijden en is onderverdeeld in een aantal grote hoofdstukken.

Het is misschien een aardig idee om wat van die hoofdstukken te noemen, zodat u ook over de inhoud wat meer inzicht heeft.

- a) Een hoofdstuk over het landschap en de invloed van de mens op dit landschap vanaf de 11e eeuw tot heden.
- b) Een hoofdstuk over het ontstaan van het landschap rondom de Rijnmond.
- c) Een hoofdstuk over de geschiedenis en de betekenis van de kruidenteel in Noordwijk.
- d) Een hoofdstuk over de flora van de dorpskernen.
- e) Een hoofdstuk over de vegetatie en de opbouw van deze vegetatie in de duinen.
- f) Een hoofdstuk over Noordwijkse volksnamen voor verschillende planten.
- g) Een overzicht van de gevonden soorten in alfabetische volgorde en naar families, waarbij zoveel mogelijk de vindplaatsen worden vermeld.

De uitgave van een boekje met een sterk gericht plaatselijk karakter heeft uiteraard een beperkte oplage. Toch is het ons gelukt de prijs betaalbaar te maken. We dachten dat een bedrag van f 10,-- als een speciale voorintekensprijs voor leden en donateurs zeker niet te duur is.

U kunt de "Flora van Noordwijk" bestellen door dit bedrag van f 10,-- over te maken op girorekening 2573795 t.n.v. Penningmeester Vogelbescherming Noordwijk met vermelding "Flora van Noordwijk". Begin november wordt dit boekje dan bij u bezorgd.

Namens de werkgroep "Flora van Noordwijk"
E.Aartse